

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 53/12
V Luxembourg, 2. maja 2012

Sodba v zadevi C-406/10
SAS Institute Inc. proti World Programming Ltd

Funkcionalnost računalniškega programa in programski jezik ne moreta biti varovana z avtorsko pravico

Pridobitelj licence za uporabo programa ima načeloma pravico, da opazuje, proučuje ali testira delovanje programa zato, da dožene ideje in načela, na katerih ta program temelji

Družba SAS Institute Inc. je razvila celovit niz programov, ki uporabnikom omogočajo obdelavo podatkov in njihove analize, zlasti statistične analize. Osrednja komponenta sistema SAS se imenuje baza SAS. Ta uporabnikom omogoča zapisovanje in izvajanje uporabniških programov (imenovanih tudi „skripti“), ki so zapisani v programskem jeziku SAS, s čimer je omogočena obdelava podatkov.

Družba World Programming Ltd (v nadaljevanju: WPL) je menila, da obstaja povpraševanje po alternativni programski opremi, s katero bi bilo mogoče izvajati uporabniške programe, zapisane v jeziku SAS. Zato je razvila sistem World Programming System (v nadaljevanju: WPS). Ta sistem posnema velik del funkcionalnosti komponent SAS, s čimer je družba WPL želela zagotoviti, z nekaterimi manjšimi izjemami, da bi enaki vhodni podatki (vnos podatkov v sistem) dali enake izhodne podatke (izhodi podatkov). To naj bi uporabnikom sistema SAS omogočilo, da bi skripte, ki so bili razviti za uporabo s sistemom SAS, uporabljali s sistemom „World Programming System“.

Družba WPL je zato, da bi ustvarila program WPS, zakonito kupila kopije izobraževalne različice sistema SAS, ki so bile dobavljene z licenco, v skladu s katero so bile pravice njenega imetnika omejene na neprodukcijske namene. Družba WPL je te programe uporabljala in proučevala, da bi dosegla njihovo delovanje, ni pa mogoče trditi, da je imela dostop do izvirne kode komponent SAS ali kopijo te kode.

Družba SAS Institute je pri High Court of Justice (Združeno kraljestvo) vložila tožbo, s katero je predlagala, naj se ugotovi, da je družba WPL kopirala priročnike in komponente sistema SAS, s čimer naj bi kršila njeno avtorsko pravico in pogoje licence za uporabo izobraževalne različice tega sistema. High Court v tem okviru Sodišče sprašuje o obsegu pravnega varstva, ki ga pravo Unije daje računalniškim programom, zlasti pa, ali to varstvo obsega funkcionalnost in programski jezik.

Sodišče najprej opozarja, da Direktiva o pravnem varstvu računalniških programov¹ daje avtorskopravno varstvo vsem oblikam izraza lastne intelektualne stvaritve avtorja računalniškega programa². Vendar ideje in načela, ki so osnova kateremu koli elementu računalniškega programa, vključno s tistimi, ki so osnova njegovim vmesnikom, niso varovani z avtorsko pravico po tej direktivi.

Z avtorsko pravico je tako varovan samo izraz teh idej in načel. Z Direktivo 91/250 je varovan računalniški program v vseh oblikah svojega izraza, ki omogočajo njegovo reprodukcijo v različnih programskih jezikih, kot sta izvirna koda in strojna koda.

Glede na navedeno Sodišče meni, da **niti funkcionalnost računalniškega programa niti programski jezik** in format podatkovnih datotek, uporabljenih v računalniškem programu, da bi se

¹ Direktiva Sveta z dne 14. maja 1991 o pravnem varstvu računalniških programov (91/250/EGS) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 17, zvezek 1, str. 114).

² Sodba Sodišča z dne 22. decembra v zadevi Bezpečnostní softwarová asociace (C-393/09).

izkoristile nekatere njegove funkcije, **ne štejejo za izraz tega programa**. Zato **niso varovani z avtorsko pravico**.

Z dopustitvijo avtorskopравnega varstva funkcionalnosti računalniškega programa bi namreč omogočili prilaščanje idej v škodo tehničnemu napredku in industrijskemu razvoju.

Sodišče v tem kontekstu pojasnjuje, da če tretja oseba pridobi del izvorne ali strojne kode programskega jezika ali formata podatkovnih datotek, uporabljenih v računalniškem programu, in če z uporabo te kode v svojem računalniškem programu ustvari podobne elemente, avtor programa lahko tako ravnanje prepove. Vendar iz razlag predložitvenega sodišča izhaja, da družba WPL ni imela dostopa do izvorne kode programa družbe SAS Institute in strojne kode tega programa ni dekompilirala. Družba WPL je zgolj z opazovanjem, proučevanjem in testiranjem delovanja programa družbe SAS Institute reproducirala funkcionalnost tega programa tako, da je uporabila isti programski jezik in isti format podatkovnih datotek.

Sodišče nato poudarja, prvič, da ima pridobitelj licence v skladu z Direktivo o pravnem varstvu računalniških programov pravico, da opazuje, proučuje ali testira delovanje računalniškega programa zato, da dožene ideje in načela, ki so osnova kateremu koli elementu programa. Pogodbene določbe, ki so v nasprotju s to pravico, so nične. Drugič, te ideje in načela je mogoče dognati v okviru dejanj, ki jih licenca dovoljuje.

Imetnik avtorske pravice na računalniškem programu zato na podlagi licenčne pogodbe ne more preprečiti, da pridobitelj te licence opazuje, proučuje ali testira delovanje tega programa, da bi dognal ideje in načela, ki so osnova kateremu koli elementu tega programa, če ta izvaja dejanja, ki jih navedena licenca dovoljuje, in dejanja nalaganja in izvajanja, ki so potrebna za uporabo računalniškega programa, in če ne krši izključnih pravic tega imetnika na tem programu.

Sodišče poleg tega meni, da avtorska pravica ni kršena, če tako kot v obravnavanem primeru zakoniti pridobitelj licence ni imel dostopa do izvorne kode računalniškega programa, ampak je ta program zgolj proučeval, opazoval in testiral, da bi v drugem programu reproduciral njegovo delovanje.

Sodišče nazadnje ugotavlja, da je reproduciranje – v računalniškem programu ali uporabniškem priročniku za ta program – nekaterih elementov, opisanih v uporabniškem priročniku drugega računalniškega programa, ki je varovan z avtorsko pravico, mogoče šteti za kršitev avtorske pravice na zadnjem priročniku, če je to reproduciranje izraz lastne intelektualne stvaritve avtorja priročnika.

Sodišče v zvezi s tem meni, da so v obravnavanem primeru ključne besede, sintaksa, ukazi, kombinacije ukazov, možnosti, privzete nastavitve ter število ponovitev sestavljeni iz besed, števil ali matematičnih konceptov, ki obravnavani posamično niso intelektualna stvaritev avtorja tega programa. Zgolj z izbiro, razporeditvijo in kombinacijo teh besed, števil ali matematičnih konceptov lahko avtor izvorno izrazi svojo ustvarjalnost.

Predložitveno sodišče mora preveriti, ali zatrjevano reproduciranje v zadevi v glavni stvari pomeni izraz lastne intelektualne stvaritve avtorja uporabniškega priročnika za računalniški program, ki je varovan z avtorsko pravico.

OPOZORILO: Vprašanje za predhodno odločanje omogoča sodiščem držav članic, da glede spora, ki jim je bil predložen v odločanje, vprašajo Sodišče o razlagi prava Unije ali pa mu predlagajo, da odloči o veljavnosti akta Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Naloga nacionalnega sodišča je odločiti o zadevi v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba enako zavezuje druga nacionalna sodišča, ki imajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki ne zavezuje Sodišča.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletni strani CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793